

KÜLFÖLDI SZEMLE.

A GÖRÖG NEMZETI KÖNYVTÁR KÉZIRAT-GYŰJTEMÉNYE ATHÉNENBEN.

RÉCSEY VIKTORTÓL.

Görögországi tanulmányutam alkalmával Athénben a tudományos gyűjteményeket végigjárván, az egyetemi épületben levő nemzeti könyvtár igazgatója dr. *Deffner Mihály* egyetemi tanár arra figyelmeztetett, hogy az ő kéziratárukban alighanem van egy *Corvin-kódex*, mert erről a gyűjtemény boldogult rendezője *Szakkelión* többször beszélt neki. Ennek alapján Latkóczy Mihály eperjesi kollegámmal neki estünk a kéziratár átkutatásának. Habár bön-gészetünk e tekintetben sikertelen maradt, találtam egy magyar történeti vonatkozású középkori görög költeményt és egyéb érdekes tapasztalatot szereztünk. Első tekintetre meglepett a gazdag gyűjtemény rendszeres kezelése. Megajándékoztak egy vaskos görög kötetel, a kéziratárnak 1892-ben, Athénben kiadott, szakszerűen kimerítő jegyzékével, melyet *Szakkelión* Alkibiadesz szerkesztett s ennek halála után a kéziratár főőre, *Konstantiridesz* G. rendezett sajtó alá. A 337 lapra terjedő, nagy 8-rétű alakú kötet teljes czíme: *Καταλογος ΤΩΝ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΩΝ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ. ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ. 1892.*

E jegyzék szerint a kéziratár összesen 1856 kötetet tartalmaz. Ezek következőképen oszlanak el:

1. Ó-szövetségi sz.-írás 55 darab.
2. Új-szövetségi sz.-írás 154 drb.
3. Sz.-atyák és egyház-tanítók 284 drb.
4. Ujabb sz.-atyák művei 57 drb.
5. Liturgika és hymnologia 332 drb.
6. Egyházi zeneművek 93 drb.
7. Szentek élete és vértanusága 79 drb.
8. Régi és új filologia 314 drb.
9. Jogtudomány 108 drb.
10. Orvos-

tudomány 33 drb. 11. Vegyesek 75 drb. 12. Numizmatika 5 drb. 13. Oklevelek 13 drb. 14. Idegen nyelvű kéziratok 254 drb

Ezen csoportok közül legérdekesebbek a régi görög bibliaszövegek, továbbá a régi görög egyházi írók, mint Alexandriai Kelemen, ki 17, Nagy Vazul, ki 70, Antiochiai Gergely, Nazianzi Gergely, ki 45, Ephraim Syrus, ki 22, aranyszájú Szt.-János, ki 125, Alexandriai Cyrillus, ki 8 kézirati kötetrel szerepel.

Tudományos szempontból még Aeschylus, Aristeides, Aristoteles, Aristophanes, Archimedes, Euripides (7 drb.), Hesiodos, Theokritos, Theophanes, Hippokrates Katon, Xenophon, Homeros (10 drb.), Pindaros, Plutarchos (7 drb.), Pythagoras, Sophokles (3 drb.), Strabon és Origenes régi kéziratós művei birhatnak nagyobb értékkel.

Az idegen nyelvűek között vannak angol, francia, német, spanyol, román, latin, olasz, szláv, török, szír, arabs, perzsa, ethiopiai és szanszkrit kéziratós munkák.

A német kéziratós munkák közül érdekelhetné a tudós világot *Heyne Keresztély* filologus «Vorlesungen über die griechischen Alterthümer im Sommer 1799», és «Vorlesungen über Archaeologie», továbbá *Wolf Ágost* «Vorlesungen über die griechische Literatur» című kéziratós munkái.

Magyar kézirat nem fordul ugyan elő a gyűjteményben; de egy magyar vonatkozású van két különböző kiállításban. Mind a kettő XIV. századbéli görög kézirat és a *Hymnologia* csoportban 551. és 562 szám alatt fordulnak elő. Provenienciájukról csak annyit tudunk, hogy valószínűleg egy konstantinápolyi görög-keleti kolostorból kerültek Athénbe. A két kézirat tartalma egy és ugyanaz: egy görög költemény, mely Szt.-László király leánya *Iréne* görög császárné egy művészi építésű alapítványának, a bizanci Pantokratór bazilikának és fényes monostorának dicsőítését tartalmazza. E költemény teljes szövegét az Egyetemes Philologiai Közlöny 1893. évi decz. füzetében tettem közzé. Corvin-kódexet azonban sajnos nem találtam, mert Kampufoglusz mostani custos sem tudott már róla. De birom ígéretét, hogy a Corvin-kódexeknek általam vele közölt kriteriumai alapján nyomozásokat fog eszközölni az egyház-atyák és a görög klasszikusok csoportjában és ha eredményre jut, nagyon szívesen fog tudósítani róla.